Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 202 (452) ◆ Четвер, 22 жовтня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

ПЕРЕБУВАННЯ ТУРЕЦЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ

Учора Голову Великих національних зборів Туреччини Х. Джиндорука прийняв Президент України Л. Кравчук.

Під час бесіди сторони обговорили перспективи розвитку україно-турецьких зв'язків. Особливу увагу було приділено питанням переходу нашої держави до ринкової економіки, розбудови молодої української демократії, прискорення політичних та економічних реформ в Україні.

Того ж дня Х. Джиндорук і члени турецької делегації зустрілися з представниками політичних партій України. Парламентарії двох країн обговорили, зокрема, можливості багатопартійного політичного устрою.

Увечері відбулася прес-конференція Голови Великих національних зборів Туреччини для українських та зарубіжних журналістів за підсумками візиту.

ЧОМУ В ХЛІБНОМУ ЦАРСТВІ НЕМАЄ ХЛІБА?

Напевно, відповідь на це запитання ми отримаємо лише тоді, коли поставимо в цю чергу на майдані Незалежності увесь наш уряд, причому в зворотному порядку, закінчуючи прем'єром. Думаю, днів так через п'ять, коли не завжди поважна продавщиця лагідно посміхнеться нашій першій виконавчій особі і вимовить: нарешті й вам вистачило.

Уявляю, що станеться наступного дня: «полетять» міністри з усіма замами, перший поїде особисто перевіряти токи й зерносховища — чи не набрехали, що його, тобто зерна, там багато, запрацюють пекарні, хлібокомбінати, кондитерські... Засядуть за комп'ютери економісти, підраховуючи, чому кіло комбікорму коштує понад тридцять купонів, а кіло хліба — п'ять. І чому ці селяни, відгодовуючи худобу, не віддають перевагу комбікормові, а зранку шикуються під кожним міським хлібним магазином? І чому їм так багато дають, адже норма відпуску — кг?

Одне слово, буде про що поговорити. Тільки от як би швидше побудувати цю міністерську чергу?

Андрій БОЄЧКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Передплата-93

«Голос України» — газета Верховної Ради України, виходить п'ять разів на тиждень обсягом удвічі більшим, ніж будь-яка з українських газет, 16 сторінок і при цьому коштує:

на рік — 480 крб.
на півроку — 240 крб.
на квартал — 120 крб.
на місяць — 40 крб.

«Голос України» виходить українською (індекс 60955) та російською (індекс 60997) мовами, має додатки мовами національних меншин.

«Голос України» проводить для своїх передплатників-93 лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари: автомобіль «Волинянка», телевізори «Електрон», «Берізка», пральні машини «Таврія», піаніно, універсальні деревообробні верстати, кавомолки, міксери, кухонні комбайни, 50 штук бетонних блоків для стін під будівництво підвалів, електром'ясорубки, сувенірні набори-рушники, серветки; фени, міні-пилососи, електричний дзвінок «Аргус», мотоцикл ЗИМ-350, міні-трактор Т-012, набори миючих засобів СП «Джонсон», стереонавушники, розмальовані самовари, 15 виграшів по тисячі карбованців, відрізи тканин для пальт і жіночих костюмів, імпортне канцприладдя, автомобільний вантажний візок, пральна машина «Зірочка» СМ-2, кінна сівалка СКК-12, шість виграшів по 10 тисяч карбованців, два комплекти верстатів для індивідуальної діяльності (у кожному комплекті — 4 верстати), набори овочево-фруктових і м'ясних консервів, комплекти постільної білизни, автомобільні приймачі, магнітоли, зарядні пристрої, набори ножів, пральні машини «Марічка», МЕБЛІ, МОПЕД, ВЗУТТЯ, СЕРВІЗИ.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера у нас збільшуватиметься асортимент товарів для розиграшу лотереї.

Друзі, ви станете учасниками розиграшу нашої лотереї за умови, якщо передплатите «Голос України» на рік. Опісля надсилаєте до редакції листівку, де вказуєте:

ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ;
ДОМАШНЮ АДРЕСУ;
НОМЕР КВИТАНЦІЇ;
НОМЕР ПОШТОВОГО ВІДДІЛЕННЯ, ЯКЕ ОФОРМИЛО ПЕРЕДПЛАТУ.

Розиграш лотереї — у січні 1993 року. Щасти вам!

Читайте в номері

10 жовтня Росія визнала, що заборгованість її підприємств українським становить 224 мільярди карбованців (наші підприємства винні російським лише 97 мільярдів). Та днем раніше зробила все, щоб ці борги вже ніколи не були повернуті...

«РОСІЮ РОЗУМ НЕ ЗБАГНЕ»?..

6

ВЧОРА Президент України Леонід Кравчук мав зустріч з федеральним міністром пошти і телекомунікацій ФРН Хрістіаном Шварц-Шилінгом, на якій було обговорено питання налагодження супутникового зв'язку між державами.

Якщо Україна виготовить космічні ракети і домовиться з Казахстаном про їхній запуск, німецьке міністерство готове встановити на них свою апаратуру.

З МІНІСТРАМИ внутрішніх справ держав СНД, а також Латвії й Естонії, які з'їхалися до України на нараду, зустрівся Президент України Леонід Кравчук. Він ознайомив гостей із політичною, економічною й криміногенною ситуаціями в республіці, вказав на те, що подолати злочинність, особливо організовану, яка є інтернаціональною, можливо лише спільними зусиллями.

Президент відповів на запитання гостей.

У наступному випуску

ЖОДНА СПЕЦСЛУЖБА НЕ ОБХОДИТЬСЯ БЕЗ ПОМІЧНИКІВ

У Центральній комісії з Всеукраїнського референдуму

20 жовтня 1992 року Центральна комісія з всеукраїнського референдуму на підставі документів, поданих районними і міськими Радами народних депутатів, зареєструвала 15 ініціативних груп по збиранню підписів громадян під вимогою проведення всеукраїнського референдуму з питання: «Ви за дострокове припинення повноважень Верховної Ради України після дострокових виборів парламенту України у 1993 році?» Зареєстровано, зокрема, такі ініціативні групи, утворені на зборах громадян:

у місті Запоріжжі, у складі 71 особи, присвоєно порядковий номер — 75;

у місті Мелітополі Запорізької області, у складі 33 осіб, порядковий номер — 76;

у Рахівському районі Закарпатської області, у складі 52 осіб, порядковий номер — 77;

у місті Києві, у складі 152 осіб, порядковий номер — 78;

у місті Борисполі Київської області, у складі 120 осіб, порядковий номер — 79;

у Радивілівському районі Рівненської області, у складі 22 осіб, порядковий номер — 80;

у місті Суми, у складі 55 осіб, порядковий номер — 81;

у місті Тернополі, у складі 22 осіб, порядковий номер — 82;

у місті Шепетівці Хмельницької області, у складі 20 осіб, порядковий номер — 83;

у місті Каневі Черкаської області, у складі 28 осіб, порядковий номер — 84;

у місті Комсомольську Полтавської області, у складі 33 осіб, порядковий номер — 85;

у місті Рівному, у складі 33 осіб, порядковий номер — 86;

у Бережанському районі Тернопільської області, у складі 224 осіб, порядковий номер — 87;

у місті Дніпропетровську, у складі 124 осіб, порядковий номер — 88;

у місті Харкові, у складі 97 осіб, порядковий номер — 89.

Пишемо нову Конституцію України

ДЕПАРТИЗАЦІЯ ЧИ ПАРТІЙНІСТЬ?

Навряд чи варто говорити, наскільки актуальна для нас сьогодні поява нових для нас понять: багатопартійність, департизація, опозиція. Тим паче що склалося досить поширене негативне ставлення до будь-яких політичних партій.

У статті 31 проекту Конституції України сказано: «Кожна людина має право на свободу об'єднання з іншими для здійснення й захисту своїх прав і свобод та задоволення інших інтересів...» Далі в цій самій статті говориться: «Нікого не можна примусити вступати в якесь об'єднання і ніхто не може бути обмежений у правах за приналежність і неприналежність до нього».

Вважаю за важливе звернути увагу на статтю 12 проекту, де сказано, що громадяни України рівні в користуванні правами і свободами без будь-якого розрізнення за походженням, посадою, політичним та іншим переконанням, родом і характером занять.

Зі сказаного випливає, що кожен з нас може вступати (чи не вступати) до будь-якої політичної партії (не забороненої законом), працювати в ній і займатися політичною діяльністю. І ніхто не може позбавити мене цього конституційного права — працюю я чи ні, служу в армії чи в спецслужбі, є працівником держустанови чи депутатом. Ще раз погляньте на статтю 2. Прийняття даного проекту Конституції означатиме скасування всіх обмежень на участь у політичних партіях, які сьогодні існують в нашому суспільстві.

А як же з департизацією? Адже вона обмежує ці права? І що взагалі вона собою являє? Явне протиріччя.

У зв'язку з цим вважаю доцільним нагадати, що таке політична партія, її завдання та форми діяльності.

Політична партія — це добровільний союз однодумців, заснований на ідеологічному зв'язку і призначений для захисту інтересів своїх прибічників. А оскільки захистити їх можна, лише маючи позиції в державній владі, то політичні партії і прагнуть цієї влади або хоча б її частини, хочуть бути правлячими, самим ухвалювати такі рішення, які найкращим чином давали б змогу забезпечувати інтереси певних соціальних груп громадян.

Сам факт появи політичних партій розглядається в історії розвитку суспільства як важливе досягнення цивілізації, розуму людського, як необхідний інструмент суспільного життя. Треба також мати на увазі, що масові політичні партії мають невелику історію — близько 130 років. За ці роки нагромаджувався досвід, відбиралися більш ефективні методи діяльності, конкретизувалися завдання. І в сучасних умовах політичні партії прагнуть виконувати такі функції:

— вияв, формування та обгрунтування інтересів суспільних груп;

— формування ідеології і політичних доктрин;

— участь у боротьбі за владу, у формуванні політичних систем і їхніх програм діяльності;

— участь у здійсненні державної влади;

— формування громадської думки;

— політичне виховання всього суспільства або його частини;

— підготовка й висунення кадрів для апарату державної влади.

Політичні партії відігравали, точніше мають відігравати, важливу роль у захисті суспільства від нетерпимості, ненависті, ворожості одне до одного. Вони мають навчати людей умінню цивілізовано, мирно задовольняти суперечливі інтереси, узгоджувати їх, згладжувати і примиряти. Це тим більше очевидно сьогодні, коли деяким силам вигідно нав'язувати населенню такі девізи: не там народився і не від тих батьків — противник, не так думаєш — ворог, якого треба «зачинити», «заборонити» або «вигнати».

Політичні партії в суспільстві виконують роль ніби посередника між державною владою і всім суспільством. Тим паче в демократичній державі ця влада має формуватися з представників різних партій пропорційно до одержаних під час виборів голосів виборців. Будь-яка державна влада має бути зацікавлена в діяльності різних партій, які пропонують свої рішення, допомагають вибрати краще з них (а в житті це найчастіше щось середнє між позиціями різних партій), сприяють мирному змаганню різних ідей, утримують розв'язання суперечностей у рамках законності. Чим більше в суспільстві різних груп зі своїми інтересами, які вони вирішують мирним, законним шляхом, тим менш**о** є небезпека того, що одна якась група стане домінуючою, монополістом і приведе до тоталітарної одноманітності, а це всі ми вже відчули на собі. Тому небезпечними сьогодні є заклики деяких політичних сил «заборонити» інші партії, тобто ліквідувати бажану всім багатопартійність. Така політика заборонності таїть у собі не що інше, як новий тоталітаризм, тільки ще непримиренніший і жорстокіший. Прагнення заборони інших політичних партій не тільки вияв низького рівня політичної культури, воно є антиконституційним, бо зачіпає права громадян (дивись статтю 31, якщо її приймуть у запропонованій редакції).

Деполітизація в Україні почалася з метою усунення монополії однієї політичної сили — Комуністичної партії України, що було об'єктивно виправдано й необхідно. Тільки виникає проблема: як це робити? Конституційно чи насильно, «по-більшовицьки»? Нині під прикриттям департизації обмежуються права громадян залежно від їхніх посад, роду занять. А насправді департизація має вести до становлення справжньої багатопартійності, за якої у рівних умовах діють різні політичні партії.

На превеликий жаль, багатопартійності в Україні поки що немає, йде процес формування партій, які вчаться жити поряд з іншими. Є політичні сили, хоч і нечисленні, але такі, що оволоділи засобами масової інформації і влаштовують інформаційну блокаду інших партій, є політичні організації, які мають значні валютні рахунки — звідки, за яку діяльність вони їх одержали? Є партії, що утримують десятки штатних партократів (на які кошти?), а їхні керівники роз'їжджають по закордонах. Значно ускладнюють процес становлення багатопартійності і дії окремих представників державної влади, які заявляють про опору на одну силу, призначають на посади в держапарат членів однієї політичної сили, керуючись принципом: нікчемний, але свій.

У зв'язку з викладеним, відзначаючи позитивний зміст статей 12 і 31, вважаю за необхідне підсилити статтю 97 проекту і передбачити державну підтримку всіх (!) політичних партій (особливо в забезпеченні приміщеннями) і партійних газет, а також прибрати з проекту положення, які обмежують права громадян щодо їхньої партійності.

Віктор ПРИМАТОВ,
кандидат філософських наук, доцент кафедри політичної соціології і права Технологічного інституту харчової промисловості імені М. Ломоносова.

Одеса.

МІЛІЦІЯ ПРОСИТЬ ЗАХИСТУ

Газета уже розповідала про події, що сталися 15 жовтня біля Верховної Ради України, коли група студентів, нехтуючи Законом, і розпорядженням представника Президента України, здійснила спробу прорватися до входу будинку, де засідали народні депутати України. При цьому було вчинено справжній напад на працівників правоохоронних органів.

На жаль, подібне повторилося і наступного дня. Ось що повідомляє заступник Міністра внутрішніх справ України Валентин НЕДРИГАЙЛО.

«14 жовтня Київська міська державна адміністрація своїм розпорядженням дозволила проходження представників Союзу українського студентства 14, 15, 16 і 17 жовтня до будинку Верховної Ради без перешкод для руху транспорту.

Цим же розпорядженням заборонено вхід учасників пікетування до зони навколо Верховної Ради, що охороняється.

Однак 16 жовтня о 9 годині 20 хвилин колона студентів чисельністю до 30 чоловік почала рух від КПІ проїжджою частиною проспекту Перемоги в напрямку центру міста. Біля Повітрофлотського проспекту ця група сіла на громадський транспорт. Під час руху в тролейбусах вона вела себе зухвало, на вимогу водіїв дотримуватись порядку не реагувала.

О 10 годині 45 хвилин натовп кількістю до 500 чоловік вишикувався в колону по центру проїжджої частини Хрещатика шеренгами по 8—10 чоловік, перекривши частково рух транспорту.

Під час ходу до Верховної Ради працівники міліції неодноразово попереджали учасників акцій про необхідність додержуватися умов розпорядження держадміністрації Києва та дотримуватися громадського порядку. Незважаючи на попередження, колона продовжувала рухатись проїжджою частиною вулиць Хрещатика і Грушевського.

Об 11 годині напроти будинку Кабінету міністрів колону зупинили організатори акції і голова СУСу В. Чемерис, які зажадали від працівників міліції, що знаходились в ланцюгу по вулиці Садовій, пропустити колону далі по вул. Грушевського.

Оскільки це порушувало пункти 2 і 3 розпорядження представника Президента в Києві, то ця вимога не була задоволена.

Висловлюючи незадоволення діями працівників міліції, один із учасників походу через мегафон звернувся до натовпу із закликом: «Зараз ми закидаємо цих тварин яйцями і гнилими помідорами. По гнилій Верховній Раді — вогонь!», після чого з натовпу почали кидати на шеренгу працівників міліції яйця та помідори.

Щоб захистити працівників міліції, що знаходились в передніх шеренгах без індивідуальних засобів захисту, між ними та колоною були введені співробітники ПМШР «Беркут» в касках та щитах.

Поява спеціального підрозділу міліції викликала серед натовпу паніку, внаслідок чого серед молоді, що почала втікати, виникла давка. Частина з них впала на дорогу, звалена передніми шеренгами.

Розсіявшись по вул. Грушевського і парковій зоні, учасники походу знову вишикувались в колону біля стадіону «Динамо», і об 11-й годині 40 хвилин цим же маршрутом серединою проїжджої частини Хрещатика попрямували на майдан Незалежності.

Внаслідок цих подій постраждало три працівники міліції.

За допущені правопорушення в ході цих обставин було доставлено в Печерський РУВС два громадянина для вирішення питання про адміністративну відповідальність.

По факту недотримання учасниками походу до Верховної Ради громадського порядку вирішується питання про порушення кримінальної справи».

З приводу останніх подій у Криму та Києві, коли працівники міліції виявилися фактично незахищеними перед хуліганськими діями окремих провокаторів, рада профспілки співробітників органів внутрішніх справ України звернулася із спеціальною заявою. В ній говориться:

«Останні події в Києві та Республіці Крим, пов'язані з грубим порушенням громадського порядку окремими представниками студентства та кримсько-татарського населення, змушують нас звернутися до громадськості та органів влади всіх рівнів.

В умовах ускладнення кримінальної обстановки в Україні міліція докладає всіх зусиль щоб стримати загрозливе зростання злочинності, забезпечити порядок у наших містах і селах. Однак дедалі частіше ми змушені відволікати значні сили від виконання своїх прямих обов'язків. Бо деструктивні елементи, зневажаючи закони незалежної України, роблять все, щоб спровокувати масові безпорядки і довести до кровопролиття, протиставити представників влади в особі міліції народу.

Ми — сини своєї Вітчизни. У нас є батьки, сім'ї, діти. Ми разом з усіма переживаємо складний час нестатків та труднощів сьогодення. І прикро усвідомлювати, що ми не тільки залишилися віч-на-віч із злочинністю, а й стаємо об'єктом звинувачень при спровокованих конфліктних ситуаціях.

У результаті відомих подій у Криму отримали тілесні пошкодження 115 працівників міліції, 20 госпіталізовано. В зіткненні зі студентами постраждало 17 охоронців правопорядку. В представників влади кидали каміння, пляшки, металеві прути, били їх палицями, обдавали нервово-паралітичним газом, рвали формений одяг, ображали людську гідність. І це при тому, що більшість вартових закону виходять, як правило, на охорону громадського порядку без належних засобів індивідуального захисту, активної оборони, зброї.

На наші плечі лягло тяжке випробування. І міліція його витримала. Протягом останніх років співробітники органів внутрішніх справ суверенної України не заплямували своєї честі недостойними діями, які б призвели до кровопролиття, вживали всіх залежних від них заходів, щоб обстановка в країні залишалася стабільною, без достатніх матеріальних і фінансових ресурсів боролися із злочинністю.

Сподіваючись, що здоровий глузд візьме гору в суспільстві, ми звертаємось до народу: міліція не прагне крові, вона доведена до відчаю своєю беззахисністю і постійною зневагою до себе.

У правовій державі мусить панувати Закон. Мир і злагода у суспільстві будуть за умови обов'язкового його дотримання кожним із нас. Ми переконані, що молодь, студентство — наші діти, брати і сестри — не можуть піднімати руку на тих, хто стоїть на варті Закону. Не дайте себе обдурити і стати іграшкою в руках провокаторів.

Ми віримо у мудрість народу, синами якого себе вважаємо і чиї інтереси захищали і захищатимемо будь-що. Саме він повинен сказати «ні» деструктивним силам, які виходять на авансцену, починаючи свою битву з захисниками держави — правоохоронними органами.

Ми звертаємося до Верховної Ради, Уряду України: оперативніше вирішуйте гострі соціально-економічні проблеми, що спричиняють конфлікти і протистояння в суспільстві, забезпечте підтримку законних дій міліції, більше дбайте про підвищення авторитету і престижу нашої важкої та небезпечної служби.

Вірна своєму обов'язку, міліція України була, є і буде надійною захисницею інтересів держави і народу.

За дорученням організації профспілки та колективів працівників органів внутрішніх справ України».

В. КАРАСИК,
голова ради профспілки атестованих працівників органів внутрішніх справ України».

З ЧОГО ПОЧАТИ?

ПЛАТІЖНА КРИЗА: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ЇХ УСУНЕННЯ

Віктор ПИНЗЕНИК

ПЛАТІЖНА криза і пов'язані з нею постійні кредитні вливання в економіку «пустих» грошей здатні повністю зруйнувати нашу фінансову систему і блокувати будь-які потуги виходу з кризи і стабілізації економічного становища. Стають ілюзорними надії подолати гіперінфляцію. На жаль, до цього часу не робилося навіть спроби поставити діагноз хвороби, а без цього неможливе усунення причин її появи. Ми ж допустили розвиток сильної недуги і тепер змушені постійно її підліковувати. За такого підходу сеанси лікування доведеться повторювати доволі часто.

До речі, наштовхнула на розв'язання проблеми зустріч на початку літа з господарниками різних форм власності у Національному банку України, де відбулася відверта й гостра (часом навіть дуже) розмова. Щиро дякую вам, господарники, за урок. Все-таки він не минув даремно.

ПЛАТІЖНА криза — це хронічна, постійно наростаюча нездатність суб'єктів господарювання виконати грошові зобов'язання з оплати отриманої сировини, матеріалів, машин, устаткування від інших партнерів, а простіше кажучи, життя в борг, постійна нестача грошей на розрахунковому рахунку. Явище це нормальне і допустиме для окремого суб'єкта господарювання. Воно могло б означати, що підприємство випускає нікому не потрібну продукцію чи продає її за завищеними цінами, в результаті чого різко скорочується збут і господарювання стає неефективне. Але таке становище абсолютно ненормальне, якщо в нього потрапляють всі підприємства (точніше, обминуло воно дуже мізерну кількість підприємств. Так, за останніми даними, у Львові їх одиниці).

ЧОМУ Ж ТАКЕ СТАЛО МОЖЛИВЕ!

ГОЛОВНОЮ причиною платіжної кризи називають серйозні ускладнення і затримку розрахунків між суб'єктами господарювання України та Росії. Ви, мабуть, пам'ятаєте, що Росія була ініціатором проведення платежів через розрахунково-касові центри і центральні банки двох країн. Це значно подовжило час проходження платіжних документів і переведення грошей. Тому така причина справді мала місце, але вона була далеко не єдиною, і, що важливіше, — далеко не головною.

Спробуймо розібратись у ситуації. Платіжна криза пов'язана з нестачею обігових коштів у підприємств. Ці кошти являють собою грошові суми, які обслуговують процес виробництва продукції від моменту придбання сировини (створення для цього відповідних запасів на період між черговими поставками) до реалізації і отримання грошей на розрахунковий рахунок (є тут проміжні етапи — перебування в стадії незавершеного виробництва, виготовлення товарів, в стадії готової продукції, її відвантаження). Протягом цього циклу обігові кошти роблять один оборот. Для нормального ходу виробництва відповідна сума коштів завжди повинна бути у розпорядженні підприємства. Неважко зрозуміти, що потреба в обігових коштах є добутком двох величин (прошу у фахівців вибачення за деякі спрощення, вони допущені свідомо), — часу обороту (в нього входить час перебування в запасі, в стадії виготовлення і в стадії реалізації, а також обіг платіжних документів і зарахування грошей) і суми коштів, що потрібна на один день функціонування підприємства. Отже, якщо час обороту зріс, скажімо, у три рази, то в стільки ж збільшується і потреба в обігових коштах. Але тоді це одноразова проблема! Достатньо втричі збільшити обігові кошти (скажімо, навіть за рахунок тієї ж кредитної емісії) — і ситуацію вирішено. Але це далеко не так. Так, **незрозуміло, чому в першому кварталі заборгованість за картотекою № 2 зросла в 45 разів і перевищувала трохи пізніше 600 мільярдів карбованців. Хіба в 45 разів сповільнилися банківські перерахування грошей? Якщо влітку час здійснення розрахунків становив 40—60 днів, то не був же він до початку цього року менше в 45 разів, тобто близько одного дня! Ні, щось тут не так.**

Проблема, незважаючи на кілька здійснених кредитних вливань та індексацію обігових коштів, не зникла. Навпаки, вона посилюється і загострюється. Правда, сьогодні неможливо точно встановити розмір заборгованості підприємств України, бо Національний банк України з невідомих причин ліквідував її облік через картотеку № 2. Очі не бачать — серце не болить? Та чи перестало воно боліти у підприємств, які залишилися віч-на-віч із проблемою? Сьогодні ми стоїмо на порозі нового зростання платіжної кризи. Тоді може досить спихати вину і кидати каміння на адресу Центрального банку Росії, ставати в позу ображеної Москвою дитини? Наскільки мені відомо, останніми місяцями Центральний банк Росії не «нав'язав» Україні жодних рішень, які б подовжили строк перерахування грошей.

ГОЛОВНА причина платіжної кризи — лібералізація і подальше постійне інфляційне зростання цін, яке впливає на другу складову потреби підприємств в обігових коштах (сума коштів на один день роботи підприємства прямо пропорційна потребі в матеріальних ресурсах, тобто визначається обсягами виробництва і цінами придбання ресурсів). **Наведу простенький приклад. Я виготовляю взуття. Шкіру придбав у січні за 1000 крабованців (на пару), в березні запустив у виробництво (сировина була у виробничих запасах), виробив продукцію і продав її у квітні (гроші надійшли на рахунок). Але в квітні шкіра коштувала 2000 карбованців. Звідки я візьму (за таких обставин опинилися всі) потрібні для придбання шкіди вже 2000 карбованців, якщо відніс на собівартість, а отже, повернув після продажу тільки 1000 карбованців? Чи можна це було зробити за рахунок додаткового введення в суму прибутку для покриття цих 1000 карбованців, яких стало бракувати? Ні. Не «пускали» обмеження нормативів рентабельності, які діяли до липня цього року. Чи можна було вчинити хоча б так: віднести шкіру на собівартість продукції не за цінами її придбання, а за цінами, що діяли на момент запуску шкіри у виробництво? Теж ні. Приходив податковий інспектор і цілком справедливо, згідно із законом, накладав на підприємство штраф, оскільки відбувалося приховування від оподаткування доходу (відповідні суми виводилися з доходу і переводилися на собівартість продукції, точніше на її елемент — матеріальні затрати). Таким чином, підприємства були позбавлені (і тепер також) можливості самим рятуватися від платіжної кризи.** Вони залишилися самі в безвиході. За цих умов не могли допомогти ні вибірковий залік заборгованості, ні банківські факторингові (викуп банками платіжних документів) операції (заборгованість підприємства просто переходила до банку), ні введення в оборот векселів (вони тільки ледь полегшують, скоріше створюють видимість полегшення ситуації). І чи не глузуванням за таких обставин була пропозиція Національного банку України, ідея якої зводилася до формули: «вранці гроші — ввечері стільці, ввечері гроші — вранці стільці», тобто коли пропонувалося, щоб оплата товару передувала його постачанню? Невже Національний банк не знав, що це неможливо, що вільних грошей у підприємств немає, що продовження системи взаємного кредитування підприємствами один одного — єдиний вихід для них? Невже Національний банк не розумів, що він робить підприємства (без їх вини) заложниками своєї політики? За цих умов прийняття Верховною Радою України постанов щодо кредитної емісії було вкрай згубне для економіки не тільки в інфляційному плані. Воно дало хід збуту будь-якої продукції, в тому числі й непотрібної, відпустило гріхи завищених у січні цін багатьом підприємствам - монополістам, що на початку року зіткнулися з дуже гострою проблемою збуту. І це надзвичайно погано, якщо повторюється. Легко привчити жити за рахунок ін'єкцій кредитної емісії. Повторення може привести до того, що відучити, як наркомана, стане неможливо. Але цей захід щодо кредитної емісії неминучий, оскільки врятувати себе самим від біди підприємствам не дали змоги. Не дали нікому, в тому числі приватному сектору. А це означає, що відповідні рішення слід поширити на всі структури, незалежно від форми власності. Та це означає й те, що коли терміново не прийняти рішення щодо усунення причин виникнення планення причин виникнення платіжної кризи, то кінця кредитній емісії не буде ніколи.

ЩО ПРОПОНУЄТЬСЯ!

А ПРОПОНУЄТЬСЯ всього-на-всього дати підприємствам право відносити на собівартість продукції сировину, матеріали, паливо, комплектування не за цінами їх придбання, а за цінами, що діяли на момент запуску їх у виробництво, з віднесенням (після реалізації) різниці на поновлення обігових коштів. Оскільки таке рішення стосується виведення певної частини доходу з-під оподаткування, його може прийняти тільки законодавець — Верховна Рада України. Це дає можливість зняти головну частину проблеми. Вона стосується виробничих запасів, котрі займають понад дві третіх обігових коштів. Можливість самостійного порятунку підприємств щодо іншої частини дасть перехід до підтримуваного, заохочувального режиму оподаткування прибутку (не вище 30—35 процентів). Зрозуміло, що це буде пов'язано з певними втратами бюджету (але не в цьому слід шукати рішення щодо бюджетної політики, за рахунок жорстких податків, що вбивають ділову активність, та про це окрема розмова). Ніколи не можна забувати, що бюджет береться не з повітря, а з низових підприємницьких ланок, які мають інтерес працювати тільки за відповідного режиму оподаткування. Якщо ж ми вб'ємо інтерес підприємництва, то жодні бюджетні проблеми вже нікого не хвилюватимуть.

Без прийняття відповідного рішення ніколи не піде приватизація. **По-перше, платіжну кризу часто ще називають системою взаємного кредитування підприємств один одного. Це означає, що кожне підприємство має боржників і водночас саме винне іншим (дебіторська і кредиторська заборгованість). Стаття 20 Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств» передбачає врахування під час визначення ціни об'єкта приватизації дебіторської та кредиторської заборгованості, платіжної здатності. Щоб її оцінити, треба було б знати, наскільки реальною є платіжна здатність боржників підприємства, а в останнього є теж десятки чи сотні боржників, і від їх платіжної здатності залежить платіжна здатність першого кола боржників. Але на цьому ж не кінець взаємним боргам! Постає дуже «легеньке» і «просте» завдання — для оцінки платіжної здатності будь-якого об'єкта приватизації слід всього-на-всього провести оцінку платіжної здатності всіх підприємств хоча б держав СНД, оскільки ми дуже тісно пов'язані господарськими зв'язками. Ні технічно, ні за часом та коштами зробити цього неможливо, якщо сьогоднішня ситуація збережеться.**

По-друге, хто захоче стати приватним власником, якщо придбаному об'єкту приватизації не дають змоги рятувати себе від платіжної кризи (прийняті рішення щодо кредитної емісії не поширювалися на підприємства недержавної власності, отже, приватизованим підприємствам відкрили, як правило, тільки одну дорогу — фінансовий крах)?

Без прийняття пропонованого рішення не діятиме і стане мертвонародженим Закон України про банкрутство. Відповідно до статті 1 і п. 2 ст. 5 цього Закону банкрутством вважається неспроможність суб'єкта підприємницької діяльності задовольнити протягом одного місяця видані ним претензійні вимоги або сплатити борг за виконавчими документами. Сьогодні виконати цю вимогу не може більшість підприємств. Але ж це нонсенс. Що, оголошувати їх банкрутами? З кого ж бо почати? І чому саме з нього? Це означає, що нікого не можна визнати банкрутом.

Закон діятиме тільки в тому разі, коли підприємствам дадуть можливість самим рятуватися від платіжної кризи. Відповідальність невіддільна від свободи господарювання. Якщо її немає, немає й відповідальності. Тільки за такої ситуації неможливість підприємства задовольнити протягом місяця подані йому претензії даватиме підстави для порушення справи про банкрутство. Це означатиме, що підприємство не задовольняє вимоги споживачів щодо вироблюваної продукції (робить непотрібні речі), щодо цін (високі) чи якості (низька), працює неефективно.

До речі, не треба боятися банкрутства, потрібно буде з прийняттям пропонованого рішення почати провадження перших справ. Чомусь побутує думка, що банкрутство означає ліквідацію підприємства і викидання на вулицю тисяч людей. Це зовсім не так. Як правило, на місці збанкрутілого підприємства виникають одна чи кілька юридичних осіб (чи ним керує інша юридична особа), з новим власником, якому потрібні працівники. Дуже часто воно продовжує випуск продукції свого попередника-невдахи.

(Закінчення на 6-й стор.).

Продиктовано в номер

ЗБРОЯ

Браунінг, револьвер, парабелум вилучили уманські «беркути» у київського підприємця І. Кірімова та двох його тілохранителів. За мирне прощання фірмач запропонував уманцям 4 мільйони карбованців, але вони передали Кірімова слідчим Києва. А в Одеському інституті сухопутних військ рядові П. Нерушев та В. Обильчак, курсант Д. Загоруйко затримали трьох нападників, небезпечних рецидивістів, які намагалися заволодіти зброєю караульних. А серед улову одеської міліції — 12 автоматів Калашникова і 48 магазинів до них — виявлено в автомобілі водія Укртрубопровідбуду К.

За повідомленнями власних кореспондентів «ГУ».

КОНФЛІКТИ

Представник Президента на Рівненщині Р. Василишин надіслав Президентові подання на звільнення свого першого заступника Р. Омельчука — за нібито неправильну політику в стосунках з віруючими. Політрада національно-демократичних сил області заявила, що це може призвести до переходу їх в опозицію, оскільки Омельчук — член УРП.

У селі Селець Дубровицького району тої ж області з політичних мотивів побито хулігани голову районної організації Руху В. Конончука. На це не зреагувала ні міліція, ні прокуратура. Народний депутат України В. Червоній звернувся з відповідним запитом до керівництва області, прокурора й начальника УВС.

Наш кор.

ПАРТІЇ

Координаційна рада республіканського руху Криму скликає завтра конференцію РРК. Оскільки подальше існування РРК несумісне з українським і кримським законодавством, лідери руху мають намір трансформувати його у політичну партію.

ЦИФРИ

З 23-х районів Криму у десяти зареєстровано випадки захворювання дифтерією.

Олександр ПІЛАТ.
Крим.

ПРОЩАННЯ

Сьогодні рідні, друзі й колеги прощаються з 38-річним Григорієм Коломійцем, спортивним коментатором УТ. Авторитет серед болільників і помітне місце у спортивних колах — речі серйозні, але це не заважало Григорієві бути завжди душею компанії, справжнім артистом-імпровізатором. Його — любили. Смерть — сліпа, але вона не вперше вибрала того, чий запас життя здавався невичерпним, і спрямувала на нього автомашину на київському проспекті Перемоги. Він загинув. Ми пам'ятатимемо його живим.

Журналісти «Голосу України».

Щось новеньке

Яка газета подобається Президентові?

Про всі видання не скажемо, а ось що «Русалка Дністрова» з Тернополя — то факт. Саме з виходом у світ її першого числа і привітав колектив та читачів газети Президент України Л. Кравчук.

На перший погляд «Русалка Дністрова» нічим особливим не вирізняється з-поміж інших видань. Різнобарвна палітра культурно-мистецького життя краю в «Тайстрі новин», цікаві листи читачів, «Тернопільський енциклопедичний словник», добірка поезій, написаних 1948 року в криївці невідомим повстанцем, лаконічний, буквально у кілька рядків дайджест — «100 видань у газеті»... І прагнення у видавця благородні: «Хочемо бути виданням чесним, без краплини образ і олжі, без збочень на криві дороги. Не хочемо бути рупором тих чи інших політичних сил, будемо часописом загальнонародним, адже нам світить одна зоря, ім'я якій — Україна».

Та все ж таки «Русалка Дністрова» незвична за своїм статусом. Це газета журналу «Тернопіль», вона анонсує усі цікаві публікації часопису в наступних його числах. І ще двотижневик безплатно друкує рекламу. Принаймні, до нового року.

Отож, поспішайте!

Станіслав ГУК.

Так і живемо

І КАВОМОЛКИ — НЕ РАДІСТЬ

Підведено підсумки роботи області за дев'ять місяців. Знизились обсяги виробництва. Поменшало і товарів народного споживання проти відповідного періоду минулого року на 13,7 відсотка — зокрема, меблів, взуття, хліба, ковбас, кондитерських, макаронних виробів і т. д. Правда, дечого вироблено навіть більше, ніж рік тому — цегли, постільної білизни, хутра і виробів з нього, трикотажа для дітей, запасних частин для автомобілів, мила... У декілька разів зріс випуск посуду, а кавомолок — аж у 23 рази.

— Зараз щомісячно даємо більше 30 тисяч штук, — каже заступник директора Вінницького електротехнічного заводу Володимир Очеретний. — Цей вид продукції користується особливим попитом і в Україні, і за кордоном. І хоча в загальному обсязі нашого виробництва він займає незначну частину, в майбутньому плануємо збільшити його випуск.

Декілька тисяч одиниць цієї продукції щомісячно дає і мале підприємство «Шторм». Можна б трохи і порадіти, що хоч прогресуємо по кавомолках, якби не ще один прикрий показник по області — збільшення за рік оптових цін, які в деяких галузях теж вимальовуються не у відсотках, а в десятках разів, зокрема, електроенергетиці, хімічній, лісовій, деревообробній та целюлозно-паперовій промисловостях.

Мар'ян СТАНОВИЧ.
Вінниця.

Ситуація

СТЕРЕЖИСЬ АВТОСТОЯНКИ!

Відомий кіногерой Деточкін вже давно зійшов з екрану на грішну землю і не сидить без роботи. Бо то колись було проблемою — поцупити автомобіля, а зараз бери його голими руками на будь-якій автостоянці — варта оком не змигне! І найкраще вважає, автокрадій, це чинити на автостоянках товариства «Автолюбитель», де справа поставлена по-любительськи, тобто можна домовитися з будь-ким полюбовно, що ніхто й кінців не зведе.

Якийсь деточкін викотив, скажімо, автомобіль ВАЗ-21093 з автостоянки у районі метро «Лівобережна», що у Києві. Наша газета розповіла цю історію 21 липня під заголовком «Автомобільна теорема з кримінальним ухилом», запропонувавши читачеві поміркувати, чим це все закінчиться для господаря «дев'ятки». Як не дивно, а більшість дописувачів міркували: плакали грошики. Виявляється, чимало автомобілістів переконані, що створюване колись товариство «Автомотолюбитель» мало на меті відігравати роль козирної карти в руках чиновницької номенклатури міст і областей республіки. Водіям заявляли, а подекуди продовжують заявляти і тепер: якщо ти не став членом товариства, то поквапся, або не розраховуй на автостоянку, місце в черзі на кооперативний гараж тощо. При цьому справно збирали внески. І, здебільшого, найнезаможніший і засмиканий вітчизняною бюрократією водій пристав до «любительського сервісу». Власник «дев'ятки» И 3382 МТ не виняток, бо змирився навіть з тим, що за охорону автомобіля на стоянці в районі метро «Лівобережна», з нього лупили по 250 карбованців за місяць, тоді як в інших місцях — 60—90. Та простояла нова «дев'ятка» на стоянці недовго, бо натрапила, здається, на деточкіна, який вже давно, «пасе» не шахрайські авто, а «колеса» простих смертних. І забило собе «начальство» товариства у груди: катма грошей відшкодовувати вам, добродію, збитки! І забився в істериці сторож: не пив, повік не стулив, а автомобіля, як корова язиком злизала!

— Та ми бідні, як церковні миші, — поінформував нашого кореспондента голова ради товариства «Автомотолюбитель» республіки Володимир Фесенко. — Спробуйте, лишень, знайти людину, яка погодиться за 900 карбованців на місяць стерегти ці автостоянки!

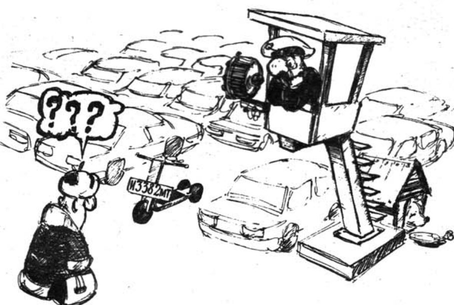
Але я спробував переговорити з головою міської організації товариства «Автомотолюбитель» Олександром Хорофейком. Та як тільки представився йому, одержав нову інструкцію: «Звертайтесь до МВС. Що ви хочете від мене?»

Я — нічого. А от власник «дев'ятки» — хоче, що саме він вказав у позові до суду.

Йому зараз не по собі. Завітав якось у Будинок меблів, а там виставляється на продаж така сама «дев'ятка», як у нього. Дещицю просять: два мільйони.

Немає грошей у товариства? Не біда. Суд може сказати: є майнова власність.

Сергій ВЛАД.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Добра вість

МІЛЬЙОН НА ПЕРЕДПЛАТУ

Жовтневий райвиконком, очолюваний відомим в Одесі ентузіастом благодійництва Едуардом Гурвіцем, враховуючи зростання цін на періодику, вирішив сам організувати передплату на газети пенсіонерам, які отримують мінімальну пенсію. Для цього виділено мільйон карбованців.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Милосердя

З ДУМОЮ ПРО БЛИЖНІХ

За розпорядженням представника Президента в Ленінградському районі Д. Болгарова з небюджетного фонду виділено кошти для безплатного харчування школярів, біженців із Придністров'я і Кавказу, малоімущих пенсіонерів. Лише на проведення Міжнародного тижня людей похилого віку держадміністрація району витратила 50 тисяч купонів. У ці дні кілька їдалень обслуговували 500 старих людей безплатними обідами.

Михайло ВАСИЛЕНКО.
Київ.

Кримінальна хроніка

«ГЕРОЇЧНІ» ЗЛОДІЇ

Дві золоті зірки Героя Соціалістичної Праці, значки лауреата державних премій, депутата Верховної Ради колишнього СРСР, заслуженого механізатора України вкрали разом з піджаком із будинку Олександра Гіталова невідомі злочинці. Це трапилось у селі Комишуватому Новоукраїнського району. Міліція веде слідство, подейкують, що є підозрілі. Факт в області не перший — деякий час тому якісь пройдисвіти вкрали дві золоті зірки у двох Героїв Соціалістичної Праці з Новгородківського району.

А в селі Красногірці Голованівського району невідомі особи пограбували краєзнавчий музей. Вимкнувши струм, у результаті чого «замовкла» сигналізація, вони проникли у приміщення і викрали бойові нагороди підпільної комсомольської організації «Спартак» та монети, які десятиліттями збирав директор музею.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Коротко

УСЕ ТЕПЕР СВОЄ

У Гаврилівці Покровського району місцевий колгосп обладнав власну телестудію і тепер щовечора село не лише говорить, а й показує. В Миколаївці Петропавлівського району колгосп «Зоря» за свій рахунок видав книжку гуморесок доморощеного автора, вчителя Івана Тараненка. Чим же порадують інші господарства області?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Колектив редакції «Голосу України» висловлює глибоке співчуття власному кореспонденту газети по Чернівецькій області Бабуху В. І. з приводу тяжкої втрати — смерті матері

Марії Степанівни

Спорт

НЕ ...
І «РІ...

Після ... дач мук... ...дист» пос... ляти гру ... новице. ... рі «Прила... танію» з ... нерівно в... ті. Закар... нок на 4... удару На... голу, якиі ... (55). Пра... покарав ... бачність. ... зробив ... Ковач... — 3:1.

А от ... не змогл... вик». Гос... нок вже ... пинський... побудуват... ти перемо...

Не доп... «Поділлю... рафтехні... мутив вб... ницького ... лині. Деко... непримітн... сплив, ... ленних ... брати кл... санд... ці... у воро... значено ... гача при... — 2:0.

Два пе... чено ... намо» ... ва у вор... алізував ... 80).

Та пер... голи не ... ський «К... ктував с... дігрува... лоуса (3... — 2:2.

Такий ... вано ... «Ворскл... Стрию м... шим сце... дігрувати... дарям, я... після уд... Кард... кона... врятува... разки П...

Інші ... так: «Ен... — 0:0, ... — 1:0, ... «Хімік» ...

Лідиру... ка, по 2... «Нафтов... по 18 ... «Автомо...

Яро...

З ...
ПОВ...

ШАХИ. ... ди) трива... раїнськи... Іванчук ... льному ... Камськ... тіях Май... танія) пе... ва (Росі... (Швейца... фенда (Бі... лич (Хор... нова (Ізра...

ГАНДБ... свій вист... турнірі ... дах (Нід... Росії, Во... Румунії ...

ФУТБО... фіналу. ... слаутерн... філд Уен... «Боруссі... дах) — «С... дії) — 1:... ни, Греці... Італія) — ...

ике

зета подобається езидентові?

написаних ліці невідо- лаконічний, ка рядків видань у

газеті»... І прагнення у видавця благородні: «Хочемо бути виданням чесним, без крапелини образ і олжі, без збочень на криві дороги. Не хочемо бути рупором тих чи інших політичних сил, будемо часописом загальнонародним, адже нам світить одна зоря, ім'я якій — Україна».

Та все ж таки «Русалка Дністрова» незвична за своїм статусом. Це газета журналу «Тернопіль», вона анонсує усі цікаві публікації часопису в наступних його числах. І що двотижневик безплатно друкує рекламу. Принаймні, до нового року.

Отож, поспішайте!

Станіслав ГУК.

емо

СТЬ

разів зріс кавомолок ячно дає- ч штук, — директора ектротехніч- имир Оче- продук- особливим і, за ко- загальному иробництва у частину, плануємо пуск.

Декілька тисяч одиниць цієї продукції щомісячно дає і мале підприємство «Шторм». Можна б трохи і порадіти, що хоч прогресуємо по кавомолках, якби не ще один прикрий показник по області — збільшення за рік оптових цін, які в деяких галузях теж вимальовуються не у відсотках, а в десятках разів, зокрема, електроенергетиці, хімічній, лісовій, деревообробній та целюлозно-паперовій промисловостях.

Мар'ян СТАНОВИЧ.
Вінниця.

ія

ТОСТОЯНКИ!

к «дев'ят- не виняток, з тим, що обіля на метро «Лі- го лупили за місяць, місцях — ояла нова нці недов- здається, вже дав- айські ав- остих сме- себе «на- а у гру- відшкоду- , збитки! ці сторож: стулив, а ова язи- , як цер- нформував ента голо- а «Авто- республіки

Володимир Фесенко. — Спробуйте, лишень, знайти людину, яка погодиться за 900 карбованців на місяць стерегти ці автостоянки!

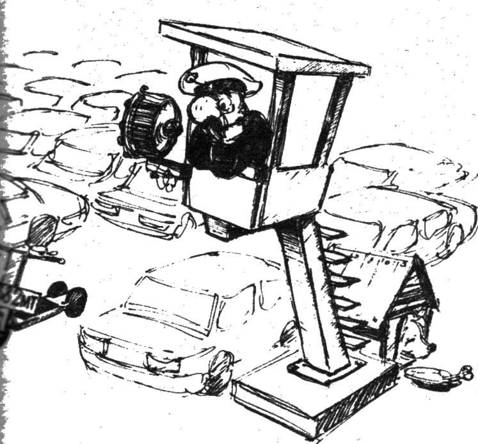
Але я спробував переговорити з головою міської організації товариства «Автомотолюбитель» Олександром Хорофейком. Та як тільки представився йому, одержав нову інструкцію: «Звертайтесь до МВС. Що ви хочете від мене?»

Я — нічого. А от власник «дев'ятки» — хоче, що саме він вказав у позові до суду.

Йому зараз не по собі. Завітав якось у Будинок меблів, а там виставляється на продаж така сама «дев'ятка», як у нього. Дещицю просять: два мільйони.

Немає грошей у товариства? Не біда. Суд може сказати: є майнова власність.

Сергій ВЛАД.

Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Добра вість

МІЛЬЙОН НА ПЕРЕДПЛАТУ

Жовтневий райвиконком, очолюваний відомим в Одесі ентузіастом благодійництва Едуардом Гурвіцем, враховуючи зростання цін на періодику, вирішив сам організувати передплату на газети пенсіонерам, які отримують мінімальну пенсію. Для цього виділено мільйон карбованців.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Милосердя

З ДУМОЮ ПРО БЛИЖНІХ

За розпорядженням представника Президента в Ленінградському районі Д. Болгарова з небюджетного фонду виділено кошти для безплатного харчування школярів, біженців із Придністров'я і Кавказу, малоімущих пенсіонерів. Лише на проведення Міжнародного тижня людей похилого віку держадміністрація району витратила 50 тисяч купонів. У ці дні кілька їдалень обслуговували 500 старих людей безплатними обідами.

Михайло ВАСИЛЕНКО.
Київ.

Кримінальна хроніка

«ГЕРОЇЧНІ» ЗЛОДІЇ

Дві золоті зірки Героя Соціалістичної Праці, значки лауреата державних премій, депутата Верховної Ради колишнього СРСР, заслуженого механізатора України вкрали разом з піджаком із будинку Олександра Гіталова невідомі злочинці. Це трапилось у селі Комишуватому Новоукраїнського району. Міліція веде слідство, подейкують, що є підозрілі. Факт в області не перший — деякий час тому якісь пройдисвіти вкрали дві золоті зірки у двох Героїв Соціалістичної Праці з Новгородківського району.

А в селі Красногірці Голованівського району невідомі особи пограбували краєзнавчий музей. Вимкнувши струм, у результаті чого «замовкла» сигналізація, вони проникли у приміщення і викрали бойові нагороди підпільної комсомольської організації «Спартак» та монети, які десятиліттями збирав директор музею.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Колектив редакції «Голосу України» висловлює глибоке співчуття власному кореспонденту газети по Чернівецькій області Бабуху В. І. з приводу тяжкої втрати — смерті матері

Марії Степанівни

Спорт

НЕ РЯТУЮТЬ І «РІДНІ СТІНИ»

Після смуги стартових невдач мукачівський «Приладист» поступово став виправляти гру і своє турнірне становище. У п'ятнадцятому турі «Приладист» приймав «Артанію» з Очакова, яка теж нерівно виступає в чемпіонаті. Закарпатці відкрили рахунок на 43-й хвилині після удару Напуди. Їхня перевага стала помітною після другого голу, який забив Касперський (55). Правда, Толстов (67) покарав захисників за необачність. Та більшого гостям зробити не вдалося. Згодом Ковач ([illegible]) поставив крапку — 3:1.

А от «Закарпаття» вдома не змогло подолати «Нафтовик». Гості, відкривши рахунок вже на 2-й хвилині (Липинський), зуміли грамотно побудувати оборону і вирвати перемогу.

Не допомогли рідні стіни і «Поділлю». Гравець «Поліграфтехніки» Боровський засмутив вболівальників хмельницького клубу на 13-й хвилині. Декому це здалося лише неприємним епізодом. Та час спливав, а господарі у численних атаках не могли підібрати ключі до воріт олександрійців. На 55-й хвилині у ворота «Поділля» було призначено пенальті. Удар Пугача приніс перемогу гостям — 2:0.

Два пенальті було призначено [illegible] грі київського «Динамо» [illegible] «Кристало[illegible] обидва у ворота чортківців. Їх реалізував Тернавський (38 і 80).

Та перемогу господарям ці голи не принесли, бо чортківський «Кристал» постійно диктував свої умови, а кияни відігрувалися після ударів Білоуса (32) та Олійника (55) — 2:2.

Такий же рахунок зафіксовано й у грі «Скали» та «Ворскли». Щоправда, у Стрию матч розвивався за іншим сценарієм. Спочатку відігруватися довелося господарям, які пропустили гол після удару Доронченка (22). Карп[illegible] (32 і 55) чу[illegible] виконав завдання тренера. Та врятував полтавчан від поразки Піндеєв (81).

Інші матчі завершилися так: «Евіс» — «Металург» — 0:0, «Десна» — «Сталь» — 1:0, «Автомобіліст» — «Хімік» — 2:0.

Лідирує «Нива» — 22 очка, по 20 — у СК «Одеси», «Нафтовика», 19 — «Темпа», по 18 — у «Ворскли» та «Автомобіліста».

Ярослав СЕРГІЄНКО.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

ШАХИ. У Тілбурзі (Нідерланди) триває елітний турнір. Український гросмейстер Василь Іванчук в першому чвертьфінальному поєдинку переміг Гату Камського (США). В інших партіях Майкл Адамс (Великобританія) переміг Євгена Свешникова (Росія), Віктор Корчной (Швейцарія) — Бориса Гельфенда (Білорусь), Предраг Ніколич (Хорватія) — Іллю Смирнова (Ізраїль).

ГАНДБОЛ. З поразки почали свій виступ на міжнародному турнірі шести країн в місті Східам (Нідерланди) гандболістки Росії. Вони поступилися збірній Румунії — 21:25.

ФУТБОЛ. Кубок УЕФА. 1/16 фіналу. Перші матчі: «Кайзерслаутерн» (Німеччина) — «Шефілд Уенсді» (Англія) — 3:1, «Боруссія» (Дортмунд, Німеччина) — «Селтік» (Глазго, Шотландія) — 1:0, «Панатінаїкос» (Афіни, Греція) — «Ювентус» (Турін. Італія) — 0:1.

21 жовтня в Мінську розпочала роботу чергова сесія Верховної Ради республіки. За оцінками спеціалістів, нелегким буде нинішній форум народних обранців. Адже треба прийняти ряд принципових рішень. Серед них — з питання про Конституцію, референдум, багато законів.

Напередодні сесії лідери всіх партійних течій, об'єднань у засобах масової інформації постаралися роз'яснити свою позицію з того чи іншого питання. Найбільший інтерес викликали характеристики поточного моменту, дані лідером парламентської опозиції (близько 20 депутатів) З. Позняком та виконавчим координатором об'єднання «Білорусь» у Верховній Раді республіки (понад 120 депутатів — колишніх компартійців) Г. Козловим. Відповідаючи на запитання, чому колишня білоруська партноменклатура так твердо тримає владу в своїх руках і чому Білоруський народний фронт (БНФ), на відміну від опозиційних партій інших колишніх республік СРСР, не йде на зближення з номенклатурною владою, З. Позняк, зокрема, сказав: «Українська держноменклатура після краху КПРС стала на позицію народної демократії та державної незалежності. Це допомогло їй утримати владу. А білоруська держноменклатура одержала повну владу автоматично і залишилася на позиціях народного нігілізму. В такій ситуації ніяке її «об'єднання» з БНФ неможливе. Бо відношення до власності розмежовує номенклатуру і народ. Народний фронт усі ці розмежування намагається виявляти й захищати інтереси народу. Він різко не приймає номенклатурну «приватизацію» і номенклатурне використання влади в приватних інтересах».

Про роль особистості в політичному житті республіки З. Позняк говорить таке: «Політичні діячі, які мислять не державними категоріями нації, а оперують звичним «крісельним» прагматизмом та плановим політиканством, успіху, як правило, не мають бив ставку на міг. Голова Р Білорусі Кеб на номенклату перемогти дем лорусі, сперш Маю зазначит серед білоруськ ської номенкл літиків і особ мислили на р Тим гірше дл ри».

Від себе дод зняк і БНФ рами проведен му про перевиб Ради та уряд Проти цього самперед деп «Білорусь». ють реорганіз ні структури. цього приводу зловий момент ституція, яку ректувати що

У парламентах світу

ЧИЙ РЕФЕРЕН КРАЩИЙ?

Власкори повідомляють

Ташкент

ПОДРУЖИТИСЯ З КОМП'ЮТЕРОМ

Найбільша американська фірма «Комп'ютерленд», визнана в світі лідером щодо продажу, поставки та сервісного обслуговування персональних комп'ютерів, а також їх програмного навчання, впевнено освоює ринок Узбекистану.

Уже підписано договір з виробничим об'єднанням «Узагроінформ» про створення в республіці спільного підприємства. Разом з ташкентською фірмою «Альтсофт» організовано філіал навчального центру «Комп'ютерленда».

Американська фірма виступила спонсором проведеної нещодавно в Ташкенті олімпіади школярів з програмування. Мета цієї акції — виявити можливості школярів щодо сприйняття нової техніки і технології.

Зульфія РАСУЛІ.

Кишинів

СТИПЕНДІЇ НЕМАЄ І ПОКИ ЩО НЕ БУДЕ

Така була відповідь міністра народної освіти Молдови студентам державного університету, які недавно прийшли на майдан перед парламентом республіки.

Мітингувати їх спонукало напівголодне існування: з серпня їм не виплачувалася і так мізерна стипендія. Наполовину менша, ніж, скажімо, в одеських студентів. Провести індексацію у зв'язку з підвищенням цін у Молдові не змогли через брак готівки. На це й посилався міністр народної освіти, даючи пояснення студентам. «Допомогти не можемо», — така була відповідь і на скарги страйкового комітету з приводу надмірно високих цін у студентських їдальнях.

Світлана ЧАЛА.

Гортаючи зар

Просування України до ринкової економіки уповільнилося, і республіка може «сповзти» назад до адміністративно-командних методів господарювання. Таку думку висловлюють американські експерти, опитані газетою ділових кіл США «Джорнел оф коммерс енд коммершл».

Щодо здійснення реформ, то Україна і близько не підійшла до Росії — країни, яка має в багато разів більшу територію, а також обтяжена проблемами численних міжнаціональних конфліктів і велетенською зовнішньою заборгованістю.

«Люди тут вкрай розчаровані, оскільки не бачать просування України до ринкової економіки. Вони затиснуті мафією і урядовою корупцією», — каже Девід Снелбекер, один з керівників програми Гарвардського університету спостереження за здійсненням економічних реформ в Україні і подання допомоги американським підприємствам, готовим відкрити там діло.

НЕ Б «ЕКОНО РЕФОРМ

«У тому, п політики, зара посередньо ба повернення до керівництва, н снює сильний економічною д вважає Джим неральний дир го підприємств нсон корпорей

Мабуть, н ознаку змін в ло зростання ц кі офіційні осо лише говорят му приватизац реальних крокі доходить. Не п ливого успіху форма. Уряд ни. По суті, ц світі валюта, я ся щодо карбо

Політичні баталії

ДВА ФРОНТИ НЕ ЗІЙШЛИСЯ

Найбільше об'єднання в румунському парламенті — Демократичний фронт національного порятунку (ДФНП) — запропонувало опозиції сформувати коаліційний уряд.

Заступник голови фронту нинішній міністр закордонних справ Настасе заявив, що ДФНП хоче скликати «мирну» конференцію і обговорити структуру нового уряду. Ідея про коаліцію належить недавно переобраному Президентові Ілієску, бо, як відомо, жодна з партій не отримала на минулих виборах абсолютної більшості в парламенті.

Пропозицію Президента відхилив екс-прем'єр — лідер правоцентристського Фронту національного порятунку (ФНП) Роман. До речі, ДФНП відколовся саме від цієї організації. За словами Романа, ідея Ілієску свідчить, що ДФНП боїться взяти на себе управління країною і відмовляється виконати свої передвиборні обіцянки. У разі якщо Ілієску не дійде згоди з опозицією і запросить до уряду представників Соціалістичної робітничої партії і націоналістів, країні загрожує тоталітаризм, вважають деякі оглядачі.

Спартак ТОЛОКА.
Бухарест.

Погляд

ВІН Н ЩО

Довго не вщу лишньої НДР Х моглися свого, ступив на рідну мій тюрмі, де в ви бачите на зн чення своє збе своєї долі.

У парламентах світу

ЧИЙ РЕФЕРЕНДУМ КРАЩИЙ?

21 жовтня в Мінську розпочала роботу чергова сесія Верховної Ради республіки. За оцінками спеціалістів, нелегким буде ннинішній форум народних обранців. Адже треба прийняти ряд принципових рішень. Серед них — з питання про Конституцію, референдум, багато законів.

Напередодні сесії лідери всіх партійних течій, об'єднань у засобах масової інформації постаралися роз'яснити свою позицію з того чи іншого питання. Найбільший інтерес викликали характеристики поточного моменту, дані лідером парламентської опозиції (близько 20 депутатів) З. Позняком та виконавчим координатором об'єднання «Білорусь» у Верховній Раді республіки (понад 120 депутатів — колишніх компартійців) Г. Козловим. Відповідаючи на запитання, чому колишня білоруська партноменклатура так твердо тримає владу в своїх руках і чому Білоруський народний фронт (БНФ), на відміну від опозиційних партій інших колишніх республік СРСР, не йде на зближення з номенклатурною владою, З. Позняк, зокрема, сказав: «Українська держноменклатура після краху КПРС стала на позицію народної демократії та державної незалежності. Це допомогло їй утримати владу. А білоруська держноменклатура одержала повну владу автоматично і залишилася на позиціях народного нігілізму. В такій ситуації ніяке її «об'єднання» з БНФ неможливе. Бо відношення до власності розмежовує номенклатуру і народ. Народний фронт усі ці розмежування намагається виявляти й захищати інтереси народу. Він різко не приймає номенклатурну «прихватизацію» і номенклатурне використання влади в приватних інтересах».

Про роль особистості в політичному житті республіки З. Позняк говорить таке: «Політичні діячі, які мислять не державними категоріями нації, а оперують звичним «крісельним» прагматизмом та плановим політиканством, успіху, як правило, не мають. Кравчук зробив ставку на народ і переміг. Голова Ради Міністрів Білорусі Кебіч робить ставку на номенклатуру. І хоче перемогти демократію в Білорусі, спершись на Росію. Маю зазначити також, що серед білоруської управлінської номенклатури немає політиків і особистостей, які б мислили на рівні Кравчука. Тим гірше для номенклатури».

Від себе додам, що З. Позняк і БНФ були ініціаторами проведення референдуму про перевибори Верховної Ради та уряду республіки. Проти цього виступили насамперед депутати фракції «Білорусь». Вони пропонують реорганізувати ці владні структури. Г. Козлов з цього приводу говорить: «Вузловий момент сесії — Конституція, яку не потрібно коректувати щорічно. Чи готовий зараз проект Основного Закону? Боюсь, що ні. Та гадаю, що сесія невдовзі прийме Конституцію. За деякими основними концептуальними моментами нового документа необхідно провести референдум. На обговорення народу треба винести чотири головні питання: про майбутній суспільний політичний лад, президентство, державну мову і приватну власність на землю. Ми вважаємо, що референдум слід проводити окремо від того, який планує проштовхнути ініціативна група БНФ, оскільки виникає запитання: чи можуть бути проведені нові вибори до прийняття нової Конституції та виборчого закону? Адже цілком ясно, що це не може відбутися нинішньої осені, як того вимагають прихильники референдуму. Я особисто думаю, що рішення про референдум треба було прийняти ще на минулій сесії і влітку його провести. Сьогодні ситуація інша. Я не можу прогнозувати, яке рішення прийме Верховна Рада. Але якщо депутати вирішать провести референдум, то провести його треба в найкоротший термін. Верховна Рада не повинна працювати під тиском».

Віктор ХОРОШКО.
Мінськ.

Власкори повідомляють

Ташкент

ПОДРУЖИТИСЯ З КОМП'ЮТЕРОМ

Найбільша американська фірма «Комп'ютерленд», визнана в світі лідером щодо продажу, поставки та сервісного обслуговування персональних комп'ютерів, а також їх програмного навчання, впевнено освоює ринок Узбекистану.

Уже підписано договір з виробничим об'єднанням «Узагроінформ» про створення в республіці спільного підприємства. Разом з ташкентською фірмою «Альтсофт» організовано філіал навчального центру «Комп'ютерленда».

Американська фірма виступила спонсором проведеної нещодавно в Ташкенті олімпіади школярів з програмування. Мета цієї акції — виявити можливості школярів щодо сприйняття нової техніки і технології.

Зульфія РАСУЛІ.

Кишинів

СТИПЕНДІЇ НЕМАЄ І ПОКИ ЩО НЕ БУДЕ

Така була відповідь міністра народної освіти Молдови студентам державного університету, які недавно прийшли на майдан перед парламентом республіки.

Мітингувати їх спонукало напівголодне існування: з серпня їм не виплачувалася і так мізерна стипендія. Наполовину менша, ніж, скажімо, в одеських студентів. Провести індексацію у зв'язку з підвищенням цін у Молдові не змогли через брак готівки. На це й посилався міністр народної освіти, даючи пояснення студентам. «Допомогти не можемо», — така була відповідь і на скарги страйкового комітету з приводу надмірно високих цін у студентських їдальнях.

Світлана ЧАЛА.

Гортаючи зарубіжну пресу

НЕ БРАКУЄ «ЕКОНОМІЧНИХ РЕФОРМАТОРІВ»

Просування України до ринкової економіки уповільнилося, і республіка може «сповзти» назад до адміністративно-командних методів господарювання. Таку думку висловлюють американські експерти, опитані газетою ділових кіл США «Джорнел оф коммерс енд коммершл».

Щодо здійснення реформ, то Україна і близько не підійшла до Росії — країни, яка має в багато разів більшу територію, а також обтяжена проблемами численних міжнаціональних конфліктів і велетенською зовнішньою заборгованістю.

«Люди тут вкрай розчаровані, оскільки не бачать просування України до ринкової економіки. Вони затиснуті мафією і урядовою корупцією», — каже Девід Снелбекер, один з керівників програми Гарвардського університету спостереження за здійсненням економічних реформ в Україні і подання допомоги американським підприємствам, готовим відкрити там діло.

«У тому, що стосується політики, зараз можна безпосередньо бачити тенденцію повернення до старого стилю керівництва, коли уряд здійснює сильний контроль над економічною діяльністю», — вважає Джим Шеперд, генеральний директор спільного підприємства «Ес-Сі Джонсон корпорейшн».

Мабуть, найочевиднішою ознакою змін в Україні стало зростання цін. Українські офіційні особи поки що лише говорять про програму приватизації, однак до реальних кроків справа не доходить. Не принесла особливого успіху і грошова реформа. Уряд випустив купони. По суті, це — єдина у світі валюта, яка знецінюється щодо карбованця. Хоч у принципі економіку контролює уряд, набирає сил і місцева мафія.

Було б несправедливим говорити, що уряд у Києві повністю бездіяльний. Президент України Л. Кравчук заявляє, що країна прихильна до ринкових реформ. У республіці зроблено деякі законодавчі кроки в наданні податкових пільг інвесторам, а також у впровадженні інших заходів, що стосуються прав власності, які повинні залучити іноземний капітал. І хоча Президент Кравчук створив цілу низку урядових установ, покликаних розпочати реформи, немає ніякої конкретної програми.

Як зазначив Снелбекер, «у сфері економічних реформ прогресу немає, зате є прогрес у тому, що стосується кількості урядових відомств, і цей прогрес відзначається швидкими темпами». Проблема України полягає не в нестачі «економічних реформаторів». Цілком можливо, що біда якраз у тому, що в республіці надто багато діячів, котрі є реформаторами лише на словах.

Політичні баталії

ДВА ФРОНТИ НЕ ЗІЙШЛИСЯ

Найбільше об'єднання в румунському парламенті — Демократичний фронт національного порятунку (ДФНП) — запропонувало опозиції сформувати коаліційний уряд.

Заступник голови фронту нинішній міністр закордонних справ Настасе заявив, що ДФНП хоче скликати «мирну» конференцію і обговорити структуру нового уряду. Ідея про коаліцію належить недавно переобраному Президентові Ілієску, бо, як відомо, жодна з партій не отримала на минулих виборах абсолютної більшості в парламенті.

Пропозицію Президента відхилив екс-прем'єр — лідер правоцентристського Фронту національного порятунку (ФНП) Роман. До речі, ДФНП відколовся саме від цієї організації. За словами Романа, ідея Ілієску свідчить, що ДФНП боїться взяти на себе управління країною і відмовляється виконати свої передвиборні обіцянки. У разі якщо Ілієску не дійде згоди з опозицією і запросить до уряду представників Соціалістичної робітничої партії і націоналістів, країні загрожує тоталітаризм, вважають деякі оглядачі.

Спартак ТОЛОКА.
Бухарест.

Погляд

ВІН НІКОЛИ НЕ ДУМАВ, ЩО «ПОВЕРНЕТЬСЯ»

Довго не вщухали пристрасті навколо повернення лідера колишньої НДР Хонеккера з Москви до Берліна. Власті ФРН домоглися свого, і глава колишньої східнонімецької держави таки ступив на рідну землю. Та одразу став в'язнем. Навіть у тій самій тюрмі, де він сидів за фашистського режиму. Моабіт (його ви бачите на знімку) з тих пір, навпевно, змінився, але призначення своє зберіг. І Хонеккер знову чекає тут на вирішення своєї долі.

Фото ДПА — ІТАР — ТАРС.

Експрес-інформація

А ДЕПУТАТИ — ПРОТИ

Не переносити термін проведення сьомого З'їзду народних депутатів на березень—квітень наступного року вирішили вчора депутати Верховної Ради Росії. Поіменним голосуванням проти перенесення висловилися 114, «за» проголосували 59 депутатів, утримались 12.

Як відомо, прохання про перенесення було у зверненні Президента і глав республік Росії, яке вони прийняли 15 жовтня.

СЬОМИЙ РАУНД

близькосхідних мирних переговорів розпочався вчора у Вашингтоні. У них беруть участь Ізраїль, Сирія, Ліван та Йорданія. Палестинці входять до складу йорданської делегації.

На нинішньому раунді Сирія та Ізраїль продовжать переговори щодо Голанських висот. Сторони обговорять можливість виведення ізраїльських військ з цього району в обмін на мирний договір і сирійські гарантії нормальних відносин.

ХТО Ж ЗАХИСТИТЬ МИРОТВОРЧІ СИЛИ!

Наказ військовослужбовцям, котрі несуть патрульну або вартову службу, відкривати вогонь без попередження у разі виникнення загрози їх особистій безпеці дав генерал Ашуров, командир 201-ї російської мотострілецької дивізії, дислокованої в Таджикистані. Це пов'язано з тим, що останнім часом збільшилася кількість нападів на військовослужбовців дивізії.

Тим часом з проханням використовувати частини 201-ї дивізії як миротворчі сили до представника МО Росії в республіці генерала Воробйова звернувся виконуючий обов'язки Президента Таджикистану Іскандаров.

ВСЕ ТЕЧЕ, ВСЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ

Про дві великі зміни в політиці Північноатлантичного союзу оголосили міністри оборони країн — членів НАТО. Перша стосується нової миротворчої ролі НАТО: навчання військовослужбовців та їх використання у миротворчих операціях. Друга — передбачає прийняття нових директив щодо застосування ядерної зброї.

НИНІШНЯ ЗУСТРІЧ — ЦЕ ПРОДОВЖЕННЯ ДІАЛОГУ

з мирного врегулювання,— заявив міністр закордонних справ Росії Козирєв перед початком бесіди з головою Верховної Ради Абхазії Ардзінбою.

Зустріч триває в рамках двосторонніх консультацій між усіма зацікавленими сторонами у врегулюванні грузино-абхазького конфлікту. Вчора Ардзінба і Козирєв обговорили питання щодо підготовки запланованої зустрічі керівників Абхазії, Грузії і Росії.

ТАКИ ПОГОДИВСЯ

боснійський Президент Ізетбегович із пропозицією міжнародних посередників щодо розділу Боснії і Герцеговини на 10 автономних районів. Таку домовленість досягнуто на мирних переговорах у Женеві.

Ізетбегович також заявив, що подасть у відставку, як це передбачає Конституція 1990 року.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

З ЧОГО ПОЧАТИ?

ПЛАТІЖНА КРИЗА: ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ЇХ УСУНЕННЯ

ПОВЕРНІМОСЯ до причини зростання платіжної кризи, пов'язаної із сповільненням розрахунків, в першу чергу, міждержавних. Спробуймо поставити кілька питань і з'ясувати ряд моментів.

Перше. Чи зацікавлена держава Росія, щоб з розривом дуже тісних господарських зв'язків і серйозною проблемою розрахунків з Україною поставити під смертельну загрозу саме існування держави? Чи, може, в цьому зацікавлена Україна? Ні, не може бути таких державних інтересів у обох держав, якщо вони мають наміри стати цивілізованими, процвітаючими. Не можу допустити думки, що уряд Єгора Гайдара, який домагається проведення жорсткої грошової політики, зацікавлений у появі в обігу інфляційних, кредитних грошей з суто технічної причини — затримки розрахунків між банками. Виникає запитання: чому ж тоді наш Національний банк не може розв'язати з Росією відносно не таку вже й складну технічну проблему, налагодити цивілізовані розрахунки між комерційними банками за системою кореспондентських рахунків (проконсультуйтесь з цього приводу в спеціалістів, наскільки це «нерозв'язне» завдання)?

Друге. Чому, не створивши нової цивілізованої системи розрахунків з підприємствами Росії, зруйнували стару? Хоч як погано вона працювала, але розрахунки йшли в кілька разів швидше і особливих проблем не виникало!

Третє. В попередній статті говорилося, що різні комерційні структури досить швидко виконують міждержавні розрахунки, а за оцінками авторитетних експертів-банкірів — зробити цього без банків неможливо? Як могло трапитися, за таких «поганих» відносин і «жорсткого» контролю, що сотні мільярдів безтоварних рублів було переведено в Росію?

Четверте. За даними на початок літа сума коштів з моменту списання з рахунку платників до зарахування постачальникам оцінювалася в 300 мільярдів карбованців. Чому в банківському обороті без будь-якої плати перебувають ці мільярди чужих грошей? І чому за невчасні платежі між собою пеню повинні платити підприємства?

ПІСЛЯ минулої публікації довелося вислухати чимало телефонних і усних претензій стосовно попередньої розмови (в деяких місцях) натяками. Сьогодні буду говорити відверто. Це пряма вина Національного банку України, грубі прорахунки, провали його політики. І якби в нашого попереднього уряду було б хоча почуття самозбереження, то поряд з розробкою справді плану поглиблення економічних реформ він мав усі підстави списати велику частину відповідальності за сьогоднішню ситуацію на Національний банк України.

А чи не здається вам, шановні колеги-депутати, що нині наш Національний банк не підпорядкований нікому, нікому не підзвітний і нікому не підконтрольний (скажіть, хто тепер здійснює контроль — 400 депутатів, Президія, Голова Верховної Ради чи Надзірна рада, утворена Верховною Радою?). Невже ніхто не помічає, що Національний банк приймає рішення, ігноруючи прийняті Верховною Радою закони і укази Президента? Ось свіжий приклад — утворення Валютної біржі як госпрозрахункового підрозділу Національного банку, валютні угоди на якій можуть укладати тільки спеціально зареєстровані члени біржі. Але ж стаття 25 Закону про банки і банківську діяльність дає право комерційним банкам здійснювати банківські операції, передбачені статтею 3, в тому числі купівлю та продаж іноземної валюти.

Є потреба серйозного перегляду законодавства про банківську діяльність. Банкам мають бути встановлені жорсткі строки перерахування коштів (пропозиція подавалась у попередньому матеріалі), перевищення яких тягне відповідальність перед клієнтами.

А завершити виклад дозвольте нетрадиційно — проектом рішення, яке треба прийняти для недопущення виникнення платіжної кризи.

Можливо, разом з прийняттям відповідної постанови Верховної Ради України доведеться піти на останню кредитну емісію (причина — розрив у часі між останньою кредитною емісією і часом надання підприємствам можливості самопорятунку), після чого кредитна емісія (з урахуванням пропозицій попередньої статті) має бути законодавчо заборонена.

Проект

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

ПРО ЗАХОДИ ЩОДО НЕДОПУЩЕННЯ ВИНИКНЕННЯ ПЛАТІЖНОЇ КРИЗИ

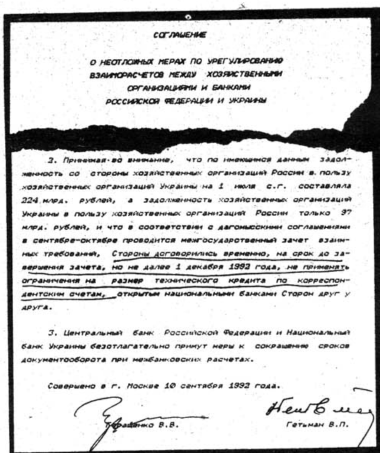
З метою усунення причин виникнення платіжної кризи і пов'язаної з нею необхідності постійної кредитної емісії Верховна Рада України постановляє:

1. Дозволити підприємствам, організаціям та установам усіх форм власності здійснювати віднесення на собівартість продукції вартості сировини, матеріалів, палива, комплектувальних виробів не за цінами придбання, а за цінами, які діяли на момент їх запуску у виробництво з наступним скеруванням різниці в цінах на поповнення обігових кредитів.

2. Доручити Міністерству фінансів України внести необхідні уточнення в діючий порядок обліку затрат і калькулювання собівартості продукції.

3. Поширити дію постанови Верховної Ради України за 2 червня 1992 року № 2396-XII «Про заходи щодо подолання платіжної кризи підприємств і організацій України», за 14 травня 1992 року № 2335-XII «Про надання дозволу Національному банку України на кредитну емісію» на підприємства, організації, установи всіх форм власності.

«РОСІЮ РОЗУМ НЕ ЗБАГНЕ»?..

СОГЛАШЕНИЕ

О НЕОТЛОЖНЫХ МЕРАХ ПО УРЕГУЛИРОВАНИЮ ВЗАИМОРАСЧЕТОВ МЕЖДУ ХОЗЯЙСТВЕННЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ И БАНКАМИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ И УКРАИНЫ

2. Принимая во внимание, что по имеющимся данным задолженность со стороны хозяйственных организаций России в пользу хозяйственных организаций Украины на 1 июля с.г. составляла 224 млрд. рублей, а задолженность хозяйственных организаций Украины в пользу хозяйственных организаций России только 97 млрд. рублей, и что в соответствии с дагомысскими соглашениями в сентябре-октябре проводится межгосударственный зачет взаимных требований, Стороны договорились временно, на срок до завершения зачета, но не далее 1 декабря 1992 года, не применять ограничения на размер технического кредита по корреспондентским счетам, открытым национальными банками Сторон друг у друга.

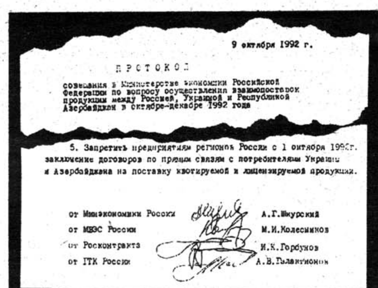
3. Центральный банк Российской Федерации и Национальный банк Украины безотлагательно примут меры к сокращению сроков документооборота при межбанковских расчетах.

Совершено в г. Москве 10 сентября 1992 года.

[illegible] В.В. Гетьман В.П.

Перед вами фотокопії окремих пунктів документів, підписаних нещодавно в Москві. Перший — угода про невідкладні заходи щодо урегулювання взаєморозрахунків між господарськими організаціями та банками Російської Федерації і України, складена згідно з домовленостями під час зустрічі виконуючого обов'язки Голови Уряду Російської Федерації Єгора Гайдара та колишнього Прем'єр-міністра України Вітольда Фокіна, і підписана виконуючим обов'язки Голови Центрального банку Російської Федерації В. Геращенком та Головою правління Національного банку України В. Гетьманом, яка підтверджує, що заборгованість з боку господарських організацій Росії на користь господарських організацій України на 1 липня цього року складала 224 мільярди карбованців, а заборгованість господарських організацій України на користь господарських організацій Росії ЛИШЕ 97 мільярдів карбованців.

І другий — протокол наради в Міністерстві економіки Російської Федерації щодо здійснення взаємопостачання продукції між Росією, Україною та Республікою Азербайджан в жовтні—грудні 1992 року, підписаний 9 жовтня (в дію введений з 1 жовтня) спеціалістами Мінекономіки, МЗЕЗ, Федеральної контрактної корпорації «Росконтракт» та Державного митного комітету Росії, який забороняє підприємствам Росії з 1 жовтня 1992 року укладання договорів по прямим зв'язкам зі споживачами України та Азербайджану на постачання квотової та ліцензійованої продукції.

9 октября 1992 г.

ПРОТОКОЛ

совещания в Министерстве экономики Российской Федерации по вопросу осуществления взаимопоставок продукции между Россией, Украиной и Республикой Азербайджан в октябре-декабре 1992 года

5. Запретить предприятиям регионов России с 1 октября 1992г. заключение договоров по прямым связям с потребителями Украины и Азербайджана на поставку квотируемой и лицензируемой продукции.

от Минэкономики России А.Г.Шкурский
от МВЭС России М.И.Колесников
от Росконтракта И.К.Горбунов
от ГТК России А.В.Галактионов

ПРОКОМЕНТУВАТИ співвідношення цих документів та можливі наслідки реалізації другого ми попросили Голову Комісії Верховної Ради України з питань розвитку базових галузей народного господарства Василя Євтухова.

— Поза сумнівом, угода та протокол за змістом повністю суперечать одне одному. Заборону укладання прямих договорів між підприємствами держав з боку Росії я розцінюю як економічну диверсію проти України. Розумію, що в основі цього кроку можуть лежати якісь економічні проблеми, але це лише видима частина айсберга, що ніяк не виправдовує позицію Росії. Засоби масової інформації Росії підносять це рішення як наслідок заборгованості українських підприємств російським, цілком покладаючи провину за наслідки на нашу державу. Як видно з міжбанківської угоди, ці передумови не відповідають дійсності і є лише ширмою, за якою заховані значно складніші проблеми. В першу чергу, це незгода керівництва Росії з незалежною політикою, що проводиться Україною як на економічному, так і на загальнополітичному рівні. Таким чином, рішення про заборону прямих зв'язків — політична гра, тиск сильнішого на слабшого.

На сесії Верховної Ради України вже не раз звучали заяви народних депутатів про наслідки невиконання російськими підприємствами господарських договорів. Так, через недопостачання нафти та газу вже зупиняється виробництво на металургійних комбінатах України, як результат розриву зв'язків по постачанню комплектуючих виробів виникли труднощі аж до зупинки на Київському мотоциклетному та Луганському тепловозобудівному та безлічі інших машинобудівних заводах, з'явилися проблеми з опаленням житла, лікарень і дитячих садків. Через відсутність кріпильного лісу зменшують видобуток шахти, де збільшилися випадки аварій, паралізується автомобільний та авіатранспорт.

Усе це негативно відбивається на відношеннях наших народів один до одного. Московське телебачення постійно клеймить нас, а в Україні збігаються погляди крайніх лівих та крайніх правих організацій щодо Росії, загострюється політична ситуація, яка і без того вибухонебезпечна.

Ні до чого доброго це не веде, тому я звертаюся до всіх жителів України, до лідерів політичних партій з проханням проявити толерантність у своїх судженнях та оцінках, не загострювати і без цього гострих стосунків з Росією.

Сподіваюся, керівництво Російської Федерації зрозуміє недоцільність таких кроків і змінить свої рішення, адже іншим кінцем вони б'ють і по ній самій, по російським підприємствам та політичному іміджу. Бо такі рішення — прямий шлях до конфронтації. Комусь дуже хочеться посварити народи, які вийшли колись із однієї колиски, ім'я якій — Київська Русь.

Зі свого боку, уряд України, її політичні діячі також повинні підходити до вирішення подібних суперечностей, лише спираючись на ретельно підготовлені документи та факти. Лише таким чином ми зможемо повернути наші стосунки в спокійне русло добросусідських і взаємовигідних, тому що, я переконаний, конфронтація завдасть шкоди як Україні, так і Росії.

Підготував **Андрій БОЄЧКО**, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ У ДЕВ'ЯТЬ РАЗІВ

ЗБІЛЬШИЛОСЯ ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ В УКРАЇНІ

Про це повідомило Міністерство статистики України у розповсюдженій днями експрес-інформації.

Зокрема, Мінстат повідомляє, що на вересень служби зайнятості населення зареєстрували 160,8 тисячі громадян. Серед них кожен другий — це вивільнений внаслідок скорочення виробництва, ліквідації та реорганізації організацій і установ. Протягом вересня до служб зайнятості звернулися 46,4 тисячі чоловік, з яких статус безробітного одержали 12,9 тисячі. За цей же час працевлаштовано 21,8 тисячі чоловік. Кількість безробітних на перше жовтня становить 60,7 тисячі чоловік (на перше січня 1992 року ця цифра сягала 6,8 тисячі). Три чверті з них складають жінки та дві третини — службовці.

В той же час за даними підприємств та організацій загальна потреба в працівниках на початок жовтня становила 149,2 тисячі чоловік. На посади службовців припадає лише 8,9 тисячі місць, а тільки за два останні місяці їх було зареєстровано як безробітних 18,5 тисячі. Отже, можна зробити висновок, що обличчя безробіття в Україні набуває яскраво вираженого виразу жінок та службовців.

Сергій ЛАВРЕНЕНКО.

ГРИВНЮ ПОВНІСТЮ ВИГОТОВЛЕНО І ЗАВЕЗЕНО В УКРАЇНУ

Незабаром буде завезено і металеву монету. Тож фізично до введення грошей ми будемо готові на перше січня. Про це стало відомо під час прес-конференції, що її вчора влаштували міністр фінансів Г. П'ятаченко та голова Національного банку В. Гетьман. І хоч зустріч мала тему «Міжнародні фінансові відносини і Україна в світі» і на меті організаторів було висвітлити перебування української делегації в Лондоні на засіданні Ради директорів Європейського банку реконструкції та розвитку, розмова точилася здебільшого довкіл наших внутрішніх проблем. Це введення власних грошей, вихід із рубльової зони, проблеми інфляції тощо. Було також заявлено, що Україна наполягатиме на тому, щоб самостійно сплачувати свою частку зовнішнього боргу, що залишився у спадок від колишнього Союзу, а також, що вона хоче брати участь у розподілі активів.

У НАЦІОНАЛЬНОМУ БАНКУ

Національним банком України 22 жовтня встановлено курс карбованця і купона до іноземних валют

1 австралійський долар	263-49
1 австрійський шилінг	34-76
1 англійський фунт стерлінгів	599-84
10 бельгійських франків	120-66
1 німецька марка	244-68
1 голландський гульден	217-56
1 датська крона	63-60
100 італійських лір	28-09
1 канадський долар	295-92
1 норвезька крона	60-00
1 долар США	368-00
1 фінська марка	77-0'
1 французький франк	72-16
1 шведська крона	64-85
1 швейцарський франк	273-91
10 японських ієн	30-39
1 екю	477-66
10 іспанських песет	34-75
10 грецьких драхм	18-87
1 ірландський фунт	649-15
1 ісландська крона	6-55
1 кувейтський динар	1252-13
10 ліванських фунтів	1-61
10 португальських ескудо	27-70
1 сингапурський долар	228-78
10 турецьких лір	0-49
1 естонська крона	30-58
1 долар США по розрахунках із Індією в 1992 році	368-00

Курс карбованця і купона за 1 долар США на валютній біржі при Національному банку України 22 жовтня 1992 року становив 465-00.

Головне валютно-економічне управління.

На чорному ринку

ВКВ: осінь, а вона росте

За минулий тиждень курс долара зріс на двадцять пунктів і сьогодні становить 500 купонів при скупці і до 520 при продажу. За рублі відповідно 350 і 365. Щодо співвідношення між рублем і купоном, то за рубль дають півтора купона.

Крім того, намітилася тенденція до скорочення розриву між курсом чорного ринку і офіційним курсом. Бо коли на чорному ринку курс долара зріс на двадцять пунктів, то офіційний додав тридцять. І є всі підстави вважати, що ця тенденція триватиме.

Так само як можна бути певним, що до кінця року курс долара зростатиме. Це передусім пов'язано з черговим інфляційним витком, підвищенням цін на енергоносії, і зокрема на бензин, та перспективою подальшого знецінення рубля і купона. Бо сьогодні зрозуміло, що будь-які заклинання про вихід з рубльової зони не зупинять поки що поступового «сповзання» купона, і за таких темпів цього руху, як сьогодні, до кінця року за долар даватимуть тисячу купонів.

А відтак, на думку експертів, попит на валюту і далі буде перевищувати пропозицію, що пояснюється бажанням тих, хто має більш-менш значні грошові заощадження, застрахувати їх від інфляції. Бо досвід засвідчує, що такий спосіб збереження грошей дає більш як стовідсотковий результат. Тож для тих, хто не хоче ризикувати і прагне зберегти хоча б те, що є, це найліпший спосіб. І так буде доти, доки українська грошова одиниця не стане настільки стабільною, щоб було вигідно вкладати в неї свої заощадження. Поки її немає, купон з'їдає не лише інфляція, а й маса фальшивих купюр, що коли-не-коли та й з'являються в обігу.

Для порівняння: на минулому тижні курс долара в Москві при скупці становив 310 рублів за долар і 320—325 при продажу, в Мінську відповідно 310 і 325, у Тбілісі — 300 і 315, у Ташкенті — 265 і 300.

Сергій ЛАВРЕНЮК, спеціальний кореспондент відділу економіки «Голосу України».

Неймовірно, але факт

Таємниця «чорного зошита»

На прохання Ігоря, зошит до редакції привезла його мати, Олександра Іванівна. Додала свого листа. Коротко переповіла суть справи. «Про все детальніше дізнаєтеся з зошита, — проказала тихо, витираючи сльози. — Прошу в усьому розібратися й допомогти».

50 аркушів у клітинку густо списано дрібним почерком. Ігор передав зошит з тих місць, куди за власним бажанням не потрапляють. З дня на день він чекає виконання найвищої міри покарання. Це повідомила мати. Обкладинки зошита чорні. Може, того чи з інших причин Ігор назвав його також чорним. Що ж у ньому?

Деякі міркування зневіреної, розчарованої людини про своє життя і взагалі, і майже все — історія його короткого кохання з трагічною кінцівкою. Власне, чи було то кохання, кожен з читачів розсудить по-своєму.

...Одного разу вранці Ігор повернувся до дружини, пригорнув і хотів поцілувати. Тетяна крізь сон незадоволено пробурмотіла: «Ну-у-у... Андрію, перестань».

Почуті слова не зразу дійшли до його свідомості. Наступної миті, коли зрозумів, йому здалося, що на нього обрушується весь світ. Потім Ігоря прорвало, і вони цілий день сварилися. Дружина запевняла його: то випадковість, приснився сон. Під вечір Ігор скоріше сам себе підвів до висновку, у підсвідомості, він не вірив їй, не міг з цим змиритися. Ниточка, яка з'єднувала і утримувала їх, враз перетворилася в тоненьку павутинку.

...Поїзд Луганськ — Харків йшов на повній швидкості. Ігор сидів у глибокій задумі. Він віз ліки Тетяні. У нього жевріла надія: вона вилікується, народить, і тоді загоїться його рана, заживуть вони знову в злагоді й любові.

— Чого задумався, старий? — запитав друг Сергія, що за компанію поїхав з ним.

Трохи поговорили. Та Ігор знову замислився.

— Слухай, Ігоре, давай краще знайдемо дівчат, веселіше буде, — запропонував Сергій. — Між іншим через купе сидить одна молода особа і, вочевидь, сумує. Сходив би до неї...

Ігор спершу обурився, згадав Тетяну, подумав. Та через кілька хвилин перепитав, у якому купе їде та особа, повільно підвівся...

Поспілкувалися, познайомились. Під кінець розмови поцілувалися. Ні, не від миттєвого спалаху почуттів. Так, між іншим. Вже тоді Ігор помітив: Олена поводиться надміру невимушено і досить ініціативна.

За кілька днів вона була на квартирі Ігоря. Коли дівчина пішла, друг Сергій, що якраз прийшов, запитав: «Ти чого такий невдоволений? Тобі щось не сподобалося в ній?» Ігор роздратовано кинув: «Те, що за другою зустріччю сама полізла в постіль...» Від першого знайомства з Оленою його постійно шкребла думка: «Ось так, мабуть, і Тетяна з якимось Андрієм...»

Під час другого побачення, уже в неї на квартирі, Олена була ще розкутіша, і він дивувався її обізнаності в інтимних стосунках. А пояснення вразили його. «Нам жити треба інакше, ніж наші батьки, — переконувала вона Ігоря. — Вільніше. Навіщо закріпачувати себе, відмовлятися від того, що приносить задоволення. Я дозволяю собі все...»

Останні слова шокували Ігоря. Він лаяв себе, що зв'язався з дівчиною, за безвілля, нерозсудливість. І, можливо, ця зустріч була б останньою в них, якби... Якби він не взяв у неї перстень, що лежав на полиці. «Хай пошукає, повиправдується перед батьками...» У такий спосіб вирішив хоч якось дошкулити, відплатити цій надто розкутій студентці.

Вона кілька разів після того телефонувала йому, але про перстень ні слова. Це дивувало й сердило Ігоря. Виходить, він просто вкрав. Зустрітися в суботу погодився неохоче. Врешті-решт передумав і вирішив послати Сергія. Хай віддасть їй перстень і скаже: він не хоче більше бачитися з нею. Повагавшись, Сергій погодився і ніби між іншим проказав: «Зроблю це з задоволенням».

Та у визначений час Сергій не повернувся. Ігор нервував. У нього виникло відчуття тривоги і страху. Не витримав і поїхав.

Сергія застав на квартирі. На блідому обличчі друга помітив переляк, який буває в людини, котру несподівано спіймали на гарячому.

— А де Олена? — запитав стривожено, сподіваючись у неї дізнатися, чи не скоїлося тут чогось.

— Там, у ванній, — ледь чутно відповів Сергій і кивнув головою.

У гарячій червоній воді було занурене тіло Олени...

...— Як тільки вона відчинила двері,— уже вдома розповідав Сергій, — одразу ж здивовано запитала: «А де Ігор?» Сергій переказав рішення Ігоря. Олена враз спалахнула, забігала по кімнаті. Знайшла блокнот, вирвала і жбурнула Сергію аркушик з телефоном Ігоря. Потім знесилено сіла на ліжко й заплакала. Сергію здалося, що вона п'яна. Помітив — дівчина в самому халаті... Почав заспокоювати її, обняв, пригорнув... У ту ж мить Олена підхопилася й люто накинулася на хлопця. А коли влучила ногою нижче пояса, озвірілий від болю Сергій влетів на кухню і вхопив сокирку, що висіла на стіні...

Сергій благав, умовляв не видавати. Подумавши, Ігор дав слово мовчати. Обидва мали потаємну надію, що, може, їх і не знайдуть.

...Ігоря взяли тієї ж ночі. Знайшли по викинутому аркушику з телефоном. У сумці, яку Ігор давав Сергію, щоб той по дорозі назад купив горілки, були деякі речі з квартири дівчини. Викручуватися було важко. Згодом повірив слідчому, що «вишки» йому не дадуть.

Це була самопожертва. За провину перед Сергієм, що послав його до Олени. Захист від ненависті й презирства, які, відчував, виникнуть у Сергія, коли затримають його. І на цю самопожертву він пішов з гордуватою зверхністю, внутрішнім торжеством перемоги над власним страхом за життя.

...Вкотре переглядаю «чорний зошит». Розгадки таємниці вбивства в ньому не знаходжу. Навпаки, виникає безліч запитань, беруть сумніви. Хочу вірити в написане, в те, що Ігор не вбивав. Але чи можливі таке високе благородство, така мужність у наш час? Якою ж все-таки була Оленка? Може, вперше в житті покохала, а її не зрозумів Ігор? Чи не тому прихід Сергія вона сприйняла як образу, як приниження ще не втраченої гідності? Можливо... А може, то кохання посучасному? Чи так уже й справді образила Ігоря «розкутість» дівчини? Як у Сергія здійнялася рука? Одне слово, запитання, запитання...

Знову перечитую запис на останньому аркуші зошита: «Багато ми починаємо дізнаватися про людину лише після того, як її не стає». Може, Ігор ладен піти з життя, сподіваючись, що колись усі дізнаються правду і згадуватимуть його як героя? І чи не того йому від цього тепер легше? Того він спокійно чекає виконання вироку? Ні ж бо! У своєму листі й усно під час нашої розмови мати повідомила: син вдруге звернувся до Верховного суду. Перший раз просив помилувати, пом'якшити покарання. Другий — переглянути справу з урахуванням нових обставин... Він начебто назвав справжнього вбивцю!

Життя стало дорожче за благородство, за слово, дане другові? Справді — бо дорога їх ціна. І як дорого коштують легковажність і необдуманість наших окремих вчинків і дій!

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

P. S. Імена із зрозумілих причин змінено. Гадаємо назвати справжні після одержання відповідей Луганської обласної прокуратури і облсуду про результати можливого перегляду справи.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ 23 жовтня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої. Інформаційно-музична програма.
9.00 Концерт оперних зірок України.
10.00 Документальний фільм «Майстер».
11.00 Авансцена. Херсонеські ігри-92. На театральному фестивалі у Севастополі.
12.15 УТН.
12.30 Художній телефільм «Червоне і чорне». 4 серія.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. «Кольори України». Концерт.
16.50 На допомогу школі. Українська література. «Бесіди про Біблію».
17.15 Концерт Закарпатського народного хору.
17.40 Ділова валіза.
18.10 Любителям старовинної музики.
18.30 Позиція.
19.00 УТН.
19.10 Кубок МХЛ. «Сокіл-Ескулап» (Київ) — «Кристал» (Саратов). 2 і 3 періоди.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.35 Ай Пі Київ. Реклама та інформація.
21.40 Художній телефільм «Червоне і чорне». 5 серія.
22.50 УТН.
23.05 Душі криниця. Пісні на вірші А. Демиденка.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.50 Технодром.
8.00 Новини.
8.20 Футбол. Кубок володарів кубків. 1/8 фіналу. «Спартак» (Москва) — «Ліверпуль» (Англія). 2 тайм.
9.10 ...До шістнадцяти і старші.
9.45 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.35 Мультфільми.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Будні і свята Серафими Глюкіної». Художній телефільм. 2 серія.
12.35 «Вершина Візбора». Художній телефільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 Уолт Дісней представляє...
16.00 Грає А. Бараховський (скрипка).
16.10 Центр.
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.25 Кожний про своє.
17.35 «Місія пришельців». Мультфільм.
17.45 Людина і закон.
18.15 Поле чудес. Ювілейний випуск.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 У клубі детективів. Вперше на телеекрані. Художній фільм «Викрадення президента». (США).
22.30 ВІД представляє: Політбюро.
23.20 Музобоз.
0.00 Автошоу.
0.15 Програма «Х».
0.45 МТВ. У перерві — Новини.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Ділове коло.
8.50 Дозвілля. Увага, знімаю.
9.05 Кіпрас Мажейка: Репортажі з НАТО.
9.35 Імпровізація. Театр Ю. Касьяника.
9.55 У світі тварин.
11.00 Денний сеанс. Художній телефільм «Санта-Барбара». 90 серія.
11.50 Погляд з оркестру. Диригент О. Мелік-Пашаєв.
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Із залу Конституційного суду Росії.
15.00 Телебіржа.
15.30 Студія «Рост». Хіт-щоденник.
16.00 Там-там-новини.
16.15 Мегаполіс.
16.45 М-трест.
17.00 Через 90 років.
17.45 Ліричні мелодії.
18.00 На шостій сесії Верховної Ради України.
19.00 Київська панорама.
19.20 На шостій сесії Верховної Ради України.

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.30 Худ. фільм «День ангела».
15.00 Мультфільми.
15.15 Худ. фільм «Кінець імператора тайги».
19.40 Мультфільми.
20.00 Худ. фільм «Бродяга».
21.40 Відеомузика.
21.50 Худ. фільм «Поліцейська академія-2».

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34. 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.

Загальний тираж 452.974.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311202.